

Bemærkninger til lovforslaget

Generelle bemærkninger

Lovforslaget er en delvis genfremsættelse af et i folketingsåret 1983-84 (2. samling), fremsat forslag, se Folketingstidende 1983-84 (2. samling), forhandlingerne sp. 3106 og 4952 samt tillæg A sp. 3507.

Varelagernedskrivningen aftrappes over 6 år

Efter gældende regler kan erhvervsdrivende, sel-skaber m.fl. nedskrive på værdien af varelagre m.v. med indtil 30 pct. af den opgjorte værdi. Det nedskrevne beløb skal herefter tages til indtægt i det efterfølgende indkomstår, hvor man til gengæld kan nedskrive på den opgjorte ultimoværdi af det nye varelager.

På denne måde åbner varelagernedskrivningerne mulighed for permanent skatteudskydelse, som andrager meget store beløb. Ifølge skatteministerens svar til Skatteudvalget af 3. maj 1984 androg de samlede varelagernedskrivninger for personer og selskaber 8,5 mia. kr. Skatteværdien heraf skønnes til 3,75 mia. kr., og statens rentetab på grund af udskydelsen anslås til mellem 750 og 800 mio. kr.

Det skal bemærkes, at skatteministerens tal er bestridt af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, som mener, at varelagernedskrivningerne, skatteværdien og rentetabet er betydelig højere.

Reglerne for nedskrivning af varelagre blev indført under 2. verdenskrig. Begrundelsen var dengang, at de erhvervsdrivende måtte forny deres varelagre til priser, som lå betydeligt over det normale, og som i kvalitet var langt ringere end normalt. Det var derfor til at forudsige, at når krigen engang ophørte og varelagerforsyningen atter blev normal, ville disse varelagre være vanskelige at realisere med normal avance. Denne prisrisiko, som erhvervslivet på grund af krigen måtte pådrage sig, blev kompenseret gennem adgangen til at foretage skattemæssig nedskrivning på varelagre.

Mens nedskrivningsreglerne dengang var særdeles velbegrundede, er tiden for længst løbet fra ordningen, som heller ikke kendes i andre af de lande, vi handler mest med, herunder landene i EF. Varelager-

nedskrivningsreglerne er i dag udelukkende en statssubventionering af erhvervslivet ved hjælp af den gennem nedskrivningen opnåede skattekredit.

I en økonomi, hvor priserne stiger og de handlende opmærker priserne på bestående varer i takt hermed, og hvor varelagrene i øvrigt i forvejen opgøres til en værdi, der ligger langt under fremstillings- eller anskaffelsesprisen, savner nedskrivningsreglerne enhver saglig begrundelse. Derfor foreslås reglerne fra 2. verdenskrig nu ophævet. Der foreslås dog en aftrappingsordning over 6 år med 5 procentpoints om året.

I dag kompenseres erhvervslivets prisrisiko for bestående varelagre gennem meget gunstige regler for varelagrenes værdiansættelse.

Formelt fastsættes varelagerets værdi ifølge lovbestemt opgørelse nr. 564 af 21. august 1987 på grundlag af:

1. Dagsprisen (genanskaffelsesprisen) ved regnskabsårets slutning,
2. indkøbsprisen med tillæg af fragt, told og lignende (faktura prisen) eller
3. fremstillingsprisen, såfremt varen er fremstillet i egen virksomhed.

Disse regler forekommer enkle nok.

Men ifølge ligningsvejledningen kan den således opgjorte pris reduceres, såfremt varen er ukurant. En vares ukurans kan skyldes, at varen er beskadiget eller defekt. Men ukurans kan også skyldes tekniske eller økonomiske forhold. Dette kan hidrøre fra ændrede fabriktionsmetoder, ændrede markeds- eller efterspørgselsforhold, fejlslagne indkøbsdispositioner, nye produkter m.v.

Varer, som på grund af ovenstående kan betegnes som teknisk eller økonomisk ukurante, værdiansættes til følgende procenter af den værdi, varen er optaget til ved regnskabsårets begyndelse, eller den lavere værdi, hvortil varen kan optages efter varelagerloven, såfremt omsætningshastigheden er faldet væsentligt i forhold til den normale omsætningshastighed for den pågældende vare:

1. år: 50 pct.
2. år: 25 pct.
3. år og senere: varen ansættes til 0,00 kr.